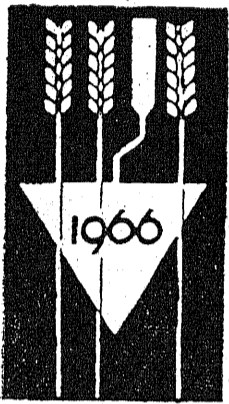

Ehitajate suvepraktika ja ehitusmalev

Eesti Üliõpilasnoorsoo Ehitusmaleva suvine töö vabariigi saartel on ajakirjanduses äratanud teenitud tähelepanu. On esitatud mitmeid huvipakkuvaid ettepanekuid maleva töö edasiseks korraldamiseks. Et ulatuslikum mõttevahetus neis asjus areneb «Noorte Hääle» veergudel, siis peatuksime siinkohal ainult ühel küsimusel, mis puudutab otseselt meie ehitusteaduskonda. See on nimelt küsimus ehitusala üliõpilaste suhteliselt väikesearvulisest esindusest malevas suvel. On kujunenud üksmeelne arvamus, et maleva tööle tuleks kasuks, kui ehitajate erikaal oleks seal suurem. Sellele arvamusel pole põhjust vastu vaielda.

Peab kõigepealt ütleva, et ehitusala üliõpilaste vähene arv malevas oli muu kõrval suuresti tingitud maleva hilinenud komplekteerimisest. Ehitajate järgi vaitseb suveti vabariigi suur nõudmine ja nende praktikakohade selgitamine toimub juba varakult.

Kuid on ka teisi asjaolusid, mis ei luba nii kergesti käia mööda küllalt sageli soovitatavat lihtsat teed suunata suurem osa (või isegi kõik) ehitusteaduskonnas üliõpilased oma õppe- ja tööstuspraktikate sooritamiseks ühele või teisele töötajale puudust tundvale ehitusele ja anda sellega oma panus meie ehitustegevusele. Umbes samasuguseid soovitusi oleme lugenud ka seoses EÜE tuleviku kavandamisega. Tundub, et taoliste ettepanekute puhul ei võeta alati küllalt hästi arvesse õppeplaanides ette nähtud õppe- ja tööstuspraktikatele püstitatud ülesandeid ehitusinseneride ettevalmistamisel, mille täitmise eest vastutavad erialakateedrid.

Nähtavasti ei olda kõikjal hästi teadlik ka neist muudatustest, mis on toimunud õppeprotsessis viimastel aastatel, seoses üleminekuga uutele õppeplaanidele. Üheks olulisemaks neist on see, et praegu enam ei toimu tootmisväljaõpet (tootmistööd), mis rea aastate kestel kujutas endast nooremate kursuste üliõpilaste põhilist praktikavormi ja mille juures üliõpilased küllalt pika

aja vältel said töötada ehitustöölistena, taotledes tööliste kvalifikatsiooni. Praegu seda enam ei ole. Peatumata siinkohal niisuguse muudatuse motiividel ja laskumata kehtivate õppeplaanide kriitikasse, püüame järgnevalt selgitada, millised võimalused avanevad ehitusteaduskonna üliõpilastele suviseks tööks EÜE ridade praegu kehtiva õppekorra juures ja millisel määral saavad üliõpilased töötamisega malevas sooritada oma kohustuslike õppe- ja tööstuspraktikaid. Püüame valgustada ka nende praktikate ülesandeid. Kuivõrd EÜE objektide senine profiil üliõpilaste praktika seisukohalt on lähedane peamiselt tööstus-tsiviil-ehituse erialale, siis TEESE SEDA SELLE ERIALA SEISUKOHALT, KONKREETSELT 1967. A. SUVE TINGIMUSTELE VASTAVALT. Ligilähedastel analoogne on olukord ka järgnevatel aastail ja ka teaduskonnas teistel erialadel (näit. sanitaartechnilistel erialadel) juhul, kui EÜE objektide tööse nomenklatuuris peaksid esinema vastava kallakuga tööd.

I KURSUSE ÜLIÕPILASTELE on järgnevas suveks ette nähtud kolmenädalane geodeesia õppepraktika ja neljanädalane õppevaheaeg. Seega jääb üliõpilastel, kes soovivad töötada ehitusmalevas, kasutada vaid neli nädalat. Kas on seda aega võimalik millegi arvele pikendada? Oluliselt mitte. Kuidagi ei taha soovitada seda teinud järgmise kursuse õppetöö arvelt.

Võibolla on aga võimalik praktilist ehitustööd EÜE-s lugeda mingil määral ekvivalentseks geodeesia õppepraktikaga või sooritada see praktika EÜE ehitustel (niisuguseid arvamusi on olnud)? Kahjuks ei näe ka sellist võimalust. Geodeesia õppepraktika (mille kestus ametliku õppeplaanis järgi on muide neli nädalat) programm näeb ette geodeetilise mõõdistamise ja insenerigeodeesia teatavate valikülesannete praktilise sooritamise. Selle töö käigus omandatav geodeetiliste mõõtmiste meetodika kujutab ehitajale tema inseneri-õskuste (mitte ainult teadmiste, vaid just oskuste) TÄIESTI ASENDAMATUT KOMPONENTI, mille instituut on kohustatud üliõpilasele andma.

Jääb veel üks võimalus: kanda EÜE liikmete geodeesia praktika üle järgmisele semestrile ja sooritada see jooksva õppetöö kõrval, vabal ajal. Seda moodust on mõnel juhul uudismaalaste suhtes rakendatud. Niisuguse praktika juhendamise isiklike kogemuste põhjal pean sellist lahendust

AARMISELT EBASOOVITAVAKS. Selle tagajärjel kannatab pika aja vältel (umbes poolteist kuni kaks kuud) üliõpilaste jooksev õppetöö ja ka praktika ise ei anna täit efekti.

Seega võib I kursuse ehitaja arvestada EÜE-s töötamiseks ikkagi mitte üle nelja nädala. Peaksime üliõpilaste töötamist praktilisel ehitustööd ka niisugusel juhul väga soovitavaks (parem vähe kui mitte midagi!). Kas aga nii lühike tööperiood on ka kuigivõrd efektiivne EÜE seisukohalt, see on juba kaheldav.

II KURSUSE ÜLIÕPILASTELE näeb õppeplaan suveks ette neljanädalase õppepraktika ehitusmasinate ja -tehnoloogia polügoonipraktikana ning viienädalase õppevaheaega.

Õppepraktika põhiülesandeks on rea tähtsamate ehitusmasinate konstruktsiooni, töötamispraktikate ja ohutu eksploateerimise võtete tundmaõppimine ning praktiliste oskuste omandamine masinate juhtimisel. Vastavalt praegu olemasolevale õppebaasile kujunevad 1967. a. suvel põhilisteks õppeobjektideks traktorid, buldooseriid, ekskavaator ja mitmesugused väikemehhanismid. Praktika teiseks suuremaks ülesandeks on industriaalse ehitustegevuse tööstusliku baasi tundmaõppimine. See viiakse läbi ekskursioonide näol tehastesse, karjääriderse, ehitusplatsidele ja uurimislaboratoriumidesse.

Üliõpilastele, kes soovivad õppevaheajaks siirduda tööle EÜE-sse, on ehitustehnoloogia kateeder valmis kärpima praktika kava ja koondama praktika umbes kahele nädalale. Kateeder peab seejuures silmas, et kehtival töö EÜE objektidel saab ehitusala üliõpilane rohkemsti temale kasulikke praktilisi oskusi, millega võib lugeda kompenseerituks polügoonipraktika mõningat tihendamist.

Seega saaksid II kursuse üliõpilased ehitusmalevas töötada umbes seitse nädalat, mis meie arvates peaks olema juba vastuvõetav ka EÜE seisukohalt.

III ja IV KURSUSTE ÜLIÕPILASTELE näeb õppeplaan ette kaheistnädalased TÖÖSTUSPRAKTIKAD ja neljanädalased õppevaheajad. Vastavalt tööstuspraktika programmidele on need mõeldud **PALGALISTE JUHTIMISPRAKTIKATENA**, põhiliselt ehitusmeisteri funktsioonides. Tootmisväljaõppe kaotamisega on üliõpilaste ettevalmistatus selliseks praktikaks nüüd muutunud. Ehitustehnoloogia kateeder arutas seepärast hiljuti

(järg lk. 3)

Üleliiduline üliõpilaste teaduslike tööde konkurss

NSV Liidu Kõrgema ja Kesk-erihariduse Ministri kolleegium ja ÜLKNÜ Keskkomitee võtsid vastu otsuse korraldada üleliidulise üliõpilaste teaduslike tööde konkursi korraldamise kohta. Tööde temaatika hõlmab ühiskonnateadusi, ÜLKNÜ ajalugu ja rahvusvahelise noorsooliikumise ajalugu.

Konkurss on pühendatud Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 50. aastapäevale ja viiakse läbi kolmes voorus.

Esimene voor (jaan.—märts 1967) toimub kõrgemate õppeasutuste sisesel konkursina rektorite, ühiskonnateaduste kateedrite ja komsomolikomiteede juhtimisel.

Teine voor on vabariiklik. Selle korraldajaiks on liiduvabariikide kõrgema ja kesk-erihariduse komiteed. Voor viiakse läbi aprillist maini 1967.

Kolmas voor on sisuliselt üleliiduline üliõpilaste teaduslik konverents ja toimub 1967. a. oktoobris Leningradi Riikliku Ülikooli juures.

Konkursitööde teemade valik on küllaltki ulatuslik ja mitmekülgne. Näiteks on teemadeks «Nõukogude teaduse areng», «Kirjanduse ja kunsti osa kommunistlikus ülesehitustöös ja nõukogude inimese kommunistlikul kasvatamisel», «Noored teadlased», «Komsomoli tegevuse leninlikud printsiibid», «Laste ja noorukite kasvatamise probleemid» jne.

Konkursi parimate tööde avaldamine tehti ülesandeks kirjaoskusele «Molodaja Gvardija». Tööd avaldatakse eraldi brošüüridena või artiklitena perioodilistes väljaannetes.

Saksa DV kultuuripäevade puhul

Täna algasid meil Saksa Demokraatliku Vabariigi kultuuripäevad. Eestisse saabusid külla selle maa väljapaistvad kunstimeistrid, orkestrid ja ansamblid, meie õppeasutust külastab Ernst-Moritz-Arndti nimelise Greifswaldi ülikooli delegatsioon.

Ka meie aitame omalt poolt kaasa kultuuripäevade igakülgsele korraldamisele. Instituudi raamatukogu f1aalis mehaanikateaduskonna õppekorpusse ruumis 211 avati näitus «Saksa Demokraatliku Vabariigi teaduslik ja tehniline kirjandus».

Mida pakub näitus meile?

Kui teete ringkäigu ruumis, näete raamatuid, mis on ilmunud kolme viimase aasta kestel ja lugemiseks saadaval meie kogus. Teosed on saadud vahetuse teel või ostetud. Näete selle maa teaduslike ja populaarteaduslike ajakirjade näidiseid ja arvukaid teatmeteoseid. Kui jõuate tutvumiskäiguga lõpule, olete näinud rohkem kui kolmesada raamatut, ajakirju on teie silmade eest mööda «läinud» seitsmekümne ümber.

Raamatunäitus jääb Mustamäel avatuks 22. oktoobrini.

Vennasvabariikide kõrgematest õppeasutustest

Septembris avas ukseid kahekümne kaheksa kõrgem õppeasutus Valgevenes — Bresti Ehitusinseneride Instituut. Esimesel kursusel asus arhitektuuri, tööstus- ja tsiviil-ehituse, linnaehituse ja teistel erialadel õppima nelisada üliõpilast.

Kaunase Meditsiinilise Instituudi lõpetab tänava esimene lend biofüüsikuid — esimesed selle ala spetsialistid Leedus.

Võitleva Vietnami heaks

Sinu tublisid töökäsi läheb vabariigi pühapäeval, 16. oktoobril korraldataval hoogitööpäevakul. Päevaku töötasu ette nähtud summa lähevad Vietnami Demokraatliku Vabariigi üliõpilaste ja õpilaste abistamise fondi.

Mõtle järele ja tule kindlasti, sest Sinu poolt tehtud mõnetunnine töö omab suurt maajandusliku ja poliitilise tähtsuse.

Kogunemiskohad: majandus- ja energeetikateaduskonnas üliõpilastel 16. okt. kell 9 peahoones,

mehaanika-, e'ektrotehnika-, keemia- ja ehitusteaduskonnas üliõpilastel 16 okt. kell 9 A-5 mehaanikakorpuses Mustamäel.

ELKNU TPI Komitee

annetasid nad fondi «Jalgrattaid võitlevale vietnami rahvale.»

35 germanistika eriala üliõpilast Nõukogude Liidust tegi külastuse Güstrowi Pedagoogilise Instituudi perele.

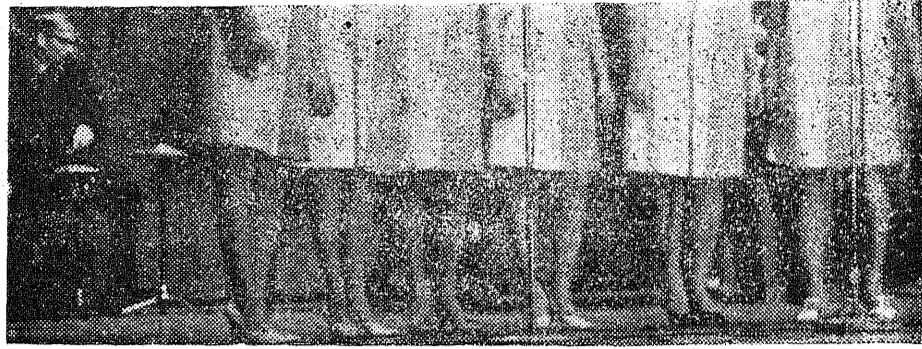

Leipzig Teatriülikooli üliõpilased viibisid mitu nädalat lüüskülastusel. Kahe päeva töötasu Instituudi perele.

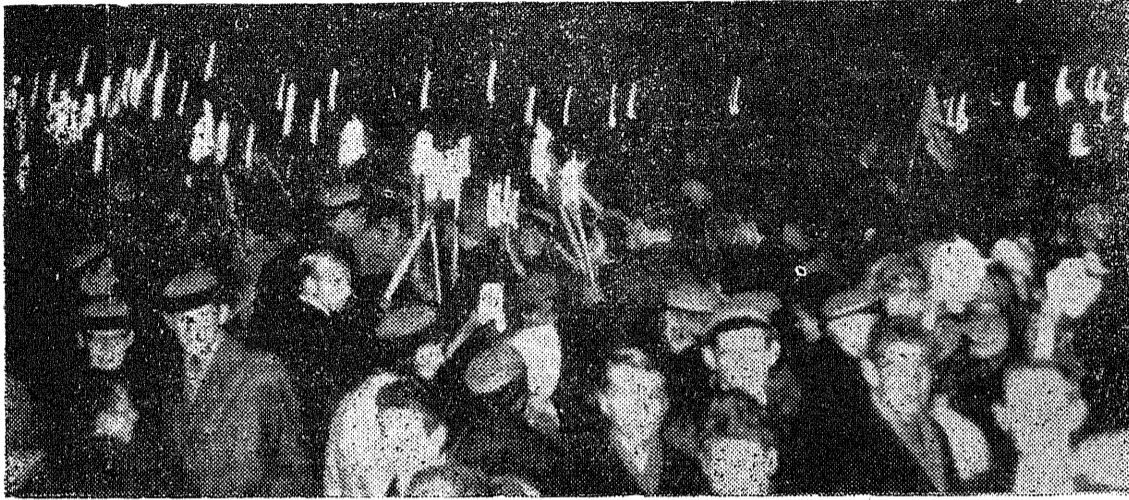
Tallinna üliõpilaspäevade fotomontaaž lk. 2

Tallinna ÜLIÕPILASPÄEVAD

Laulavad «Ritsikad»

Meie vabariigi pealinnas toimusid üliõpilaspäevad.

Kui on midagi uudset juhtunud, siis tehakse tavaliselt sellest juttu rohkem ja kauem kui muu sündmuse puhul. Kuid...

Ütleme — igal juhul on üliõpilaspäevad toredaks ja tervitatavaks sündmuseks. Pealegi peeti neid vanas Tallinnas esimest korda. Küllap mainitud asjaolu osalt mõjus kaasa sellele, et hoolimata mitmekülgsetest ettevalmistustest mõni asi ürituses polnud siiski omal kohal. Kahju, et tõrvikutega rongkäiku ei tulnud laulurahvast ja mõni teinegi heitis unustuse hõlma oma lubadused. Eks siis tuligi, et meie kirjamehed kõhkleksid ja arvasid paremaks soovitada sellest praegu pikema loo asemele näidata sündmust pildivara näol.

Kuid — kõige muu kõrval saadi ürituse läbiviimisel muidugi ka kogemusi ja edaspidi kasutatakse neist paremaid kindlasti edukalt. Asjaste üliõpilaspäevade puudused võtame vaatluse alla hiljem.

Meie fotomehed Lembit Solom ja Kurti Vool tegid kaasa üliõpilaspäevade sündmused. Ütlesid pärast, et rongkäigu ajal oli päris tegemist, et midagi mõistlikku kätte saada. Pildid sellel leheküljel püüavdki anda edasi episoodide üliõpilaspäevade kahest õhtust.

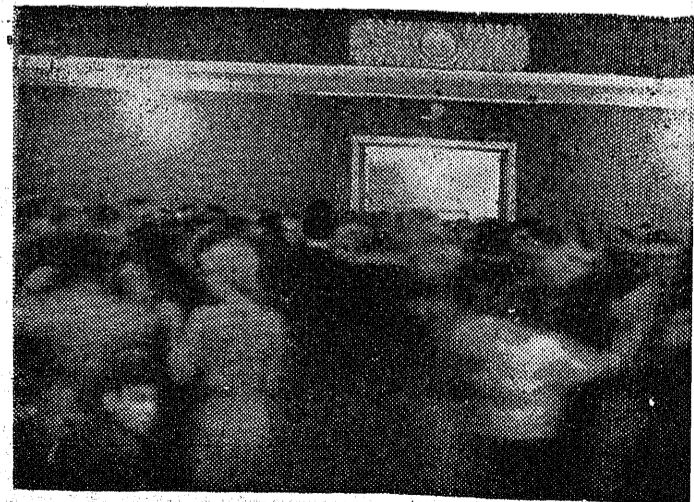
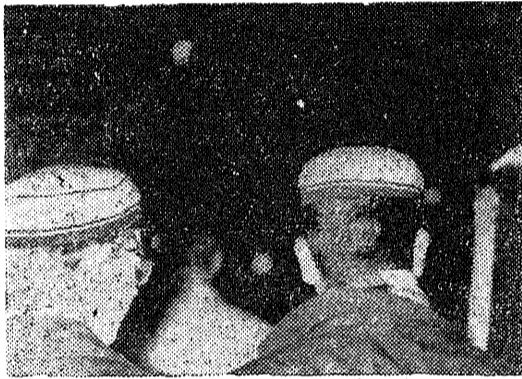
Kirjandushommikul töid külakosti tosin noort sulameest. Neli nendest tuli siia Tartust. Külalised esitasid oma loomingu, vastasid kirjandussõprade küsimustele.

Miinimumprogramm sai muidugi täidekuks. Kõigi meie sooviks ja ülesandeks jääb — tuleval sügisel teeme õnnestunumalt.

Kuulu järgi Tartus läksid üliõpilaspäevad mõnevõrra paremini korda. Selle üle tunneme rõõmu. Vanas ülikoolilinnas toimus taoline üritus teist korda.

Tartus algasid üliõpilaspäevad kõnevõistlusega. Kuulajaid tuli kokku üle tuhande. Kõige paremaks kõnemeheks osutus Tiit Mesila ülikoolist.

Laupäeval võeti osa suurest rongkäigust läbi linna. Koguneti Toomemäel, sealt mindi ülikooli peahoone ette. Seal süüdati tuhanded tõrvikud, kõlasid rõõmsad tudengilaulud ja siis siirduti Tähtvere Lauluväljakule. Pühapäeval toimusid tujuküllased üliõpilaspallid.

Piltki näitab, et üliõpilaspallidele oli tantsu ajal ruumi «la.al.».

Ehitajate suvepraktika ja ehitusmalev

(algus lk. 1)

Uuesti tööstuspraktika suunitlust ja leidis, et üliõpilastel, eriti neil, kellel puuduvad varasemad praktilise ehitustöö kogemused (kas töona EÜE-s või mujal), on otstarbekas osa tööstuspraktikast sooritada palgalise tootmistööna, SOOVITAVALT JUST EÜE RI-DADES.

Sama ajal peame nõuetavaks, et IGA ÜLIÕPILANE SOORI-TAKS VÄHEMALT ÜHE TÖÖS-TUSPRAKTIKA PALGALISE JUHTIMISPRAKTIKANA briga-diri, meistri, töödejuhataja või inseneri ülesannetes; s. o. funktsioonides, millesse ta satub va-hetult pärast instituudi lõpeta-mist. Kateeder taotleb, et üliõpi-lased saaksid juhtimispraktikat sooritada võimalikult eriilmeliste ehitiste, tööstus-, tsiviil- ja põllumajandusehituse valdkon-nas. Taolise praktika baasiks on aastate jooksul kujunenud prak-tiliselt kõik vabariigi ehitusorga-nisatsioonid ja ka mitmed ven-nasvabariikide ehitised. Sellise praktika baasina vaatleme loo-mulikult ka ehitusmalevat.

1967. a. suvel suunatakse juh-timispraktikale kogu IV kursuse ja osa III kursuse üliõpilasi.

Ulejäädud III kursuse üliõpi-lastest võib osa (vastavalt oma-tavatele kogemustele) suunata tootmistööle (näiteks EÜE-sse).

Niisugune on olukord ehitajate praktikatega 1967. a. suvel ja niisugused on meie arvates ehi-tusala üliõpilaste võimalused EÜE-s kaasalõõmiseks. Näeme, et need võimalused (kuigi mitte just väga avarad) on olemas ja soovitame neid oma üliõpilastel maksimaalselt kasutada. Tahaks väga, et need võimalused oleksid avaramad. Kuid see on juba omaette küsimus, mis on seotud olulisemate muudatustega kehti-vates õppeplaanides.

Kui nüüd lõpuks küsida, kui palju ehitusala üliõpilasi me koh-tame tuleval suvel ehitusmale-vas, siis sellele küsimusele siin-kohal vastust veel anda ei saa. EÜE ON VABATAHTLIK OR-GANISATSIOON. SEDA PRINT-SHIPI VÄARATA EI MAKSA. See oli ma'eva toreda töö üheks aluseks. Nii siis peavad sellele küsimusele vastama meie tu-dengid, kui jälle algab maleva komplekteerimine. Loodame, et see algab õigeaegsemalt kui möö-dunud aastal.

H. REMMA,
Ehitustehnoloogia kateedri dotsent

ORKESTER KUSS!

Heino Kipper 50

Oktoobrikuu kaheksandal päe-val jõudis oma elutee 50 aasta verstauposini meie instituudi or-gaanilise keemia kateedri va-nemõpetaja Heino Kipper.

Heino Kipper on TPI kasvand-ik. Meie instituuti asus ta tööle juba 1946. aastal. Alates 1959. aastast töötas ta polümeeride sünteesi laboratooriumis vanem ins-enerina. Käesoleva aasta septemb-rist alates on Heino Kipper va-nemõpetaja ametikohal.

Lähemad töökaaslased tunne-vad juubilarit tagasihoidliku inimesena ja abivalmiselt mehe-na, kui inimest, kelle käes kat-sed õnnestuvad. Seda tagavad ta-ma töökus, range loogika järel-

duste tegemisel, piiritu leidlikkus ja suurepärasel vilunud eksperim-entaatori käed.

Viljaka töö tulemusena valmis Heino Kipperil kandidaadi väi-tekiri, mille eduka kaitsmisega tänava kevadel ta valmistas en-dale parima juubelikingituse.

Soovime juubilarile head ter-vist ja raugematut tööindu pal-judeks järgnevatel aastatel!

KOLLEEGID

Tuleval suvel jälle

Suvi 1966. Palju meeldivad lamusi jättis see kõigile. Meile seljale jäi aga eriti hea mälestus ühest jalgrattamatkast. Kuid nüüd — lubage tutvustada, kes selle nelja hulka kuuluvad. Nendeks on Simm Loogma ja Enn Kuusik rühmast KP-31, Ando Arengu õhtusest teaduskonnast ja allakirjutatu. Kõik 1965. a. kevadel Tallinna 20. Keskkooli lõpetanud klassivennad.

Esimesed 150 kilomeetrit vedas meid Tallinnast kaugemale raudruun. Õhtustasime alustada sõitu Jõhvi. Jalgrattad ootasid meid juba ees. Põgus tutvumine linnaga, tagavarade tüüdamine ja asusime teele. Õhtuks pidime jõudma Iisakule. Meie marsruut nägi ette ka Kuremäe külastamist. Sellegipärast pöörasime healt Tartu — Jõhvi maanteed kõrvale. Väikesed tõusud ja langused ning arvukad kurvad muutisid selle mõnusa kõrvalt väga huvitavaks. Eemal sätendasid kloostrid kullatud kellatornid. Viimane pikk järsk tõus ja peatusime kloostris värava ees. Kes varem Kuremäel ei ole käinud, üllatub kindlasti kaunist kloostrist ja hästikorrastatud pargist. Pilt vaatamist meenutab väga vaa-det Suurelt Munamäelt. Kaugel Kohtla-Järve tuhamäed, siis Si-nimäed, lõputud metsad, nende vahele eksinud Kõnu järve, jälle mets. Tõesti karulaaned need Alutaguse metsad Varsti olimegi nende laante keskel. Ikka mets, üksik talu, jälle mets. Ülesti Tartu — Jõhvi maantee, kümme-kond kilomeetrit head teed, siis pöördusime Iisakule. Jälle pingutav tõus ja sellele järgnev «va-ba langemine» — nii võib iseloo-mustada sissesõitu Iisakule.

Ühingu „Teadus“

TPI osakonna büroo koosolek arutati organisatsioonilisi küsimusi ja ühingu tööplaan.

Meie õppeasutuse rohkem kui poole tuhandest õppejõust kuulub ühingu liikmesperre sada kolmkümmend. Osa neist ei ole jõudnud veel tänaseni vahetada oma liikmepiletit uue vastu (kuigi tähtaeg möödus juba 1. jaanuaril 1966). Ühingu juhatus loo-dab, et TPI õppejõud aktiveerivad oma tegevust ühingu rades. Oma kutse poolest peaksid nad kuuluma nende jõudude avangardi, kes aitavad kaasa ühingu eesmärkide saavutamise-le. Kuulub ju ühingu «Teadus»

eesmärkide hulka teadmiste viimine laiadesse rahvahulkadesse, kaasaaitamine silmarngi laiendamisele ja uue inimese kasvatamine. Lektoritel seisab ees küllalt palju aktuaalseid ülesandeid, mida nad oma teadmiste ja kogemuste varal saaksid edukalt lahendada.

Ühingu «Teadus» TPI osakon-na üldkoosolek otsustas pidada novembri. Ühingu büroo ootab meie õppeasutuse õppejõudude, teenistujate ja üliõpilaste rohkearvulist osavõttu sellest koosolekust.

B. TIIKMA

Meie instituudi RAHVUSVAHELISTE SUHETE KLUBI alustas uut hooaega.

Staažikatele liikmetele toimub esimest korda 17. oktoobril kell 19 ELKNÜ Tallinna Linnakomitee ruumides.

Klubi võtab vastu uusi liikmeid. Noortel vaidlushimulistel ja asjahuvulistel tudengitel palume selleks tulla kolmanpäeval 19. oktoobril kell 18 Kohtu tn. 4 dekanada ette. Seal ma-las toimub klubi tutvustav õhtu ja uute liikmete registreerimine. Julget otsustamist ja peatse kohtumiseni! Ootame Teid!

OSTSEEWOCHЕ
Stralsund-Berliin
TOOMAS MÜRК

(Järg)
Kui ootad tund aega autobusi ja seda veel saksa täpsise juures, vihastud kindlasti. Seekord ei saanud küll kellegi peale vihastuda. Bussijuhtide rõõm oli liiga suur meid nähes. Selgus, et on oman — meie nõukogude autojuhid. Stralsundi linna lähedal otsi aks — naftat. Kolm aastat ja veel kauemgi töötavad seal nõukogude spetsialistid. Nendele viisimegi külakosti — laule ja tantsu. Tundi-poolteist sõitu mugavates mikroautobus-sides «Latvija» ka olimegi Stralsundis. Linn ise on umbes Tartu suurune. Naftaotsijatele on seal ehitatud uued majad ja neile kuulub ka üks linna klubidest. Seal andsime kontserti või nagu «Molodosti» liikmed harilikult esinemist rääkisid — «tõttasime». Publik oli pisarateni liigutatud. Tänu üheks oli meile kaenud tore laud ehtsa vene vii-naga.

Vahe küsitakse, mis oli siis laagripäevade elus kõige meeldejäävam miline sündmus kõige toredam? Arvan, et kogu see muljet — moosik. millele iga päev liikkis juurde ühe rea. Kuid eriti meeldejäävad olid siiski Saksamaal kuuludud ja nähtud kontserdid. Unustamatult oli Leipzigi poisiekoori kontsert Rostocki Toomkirikus. Kristall-puhas mõnede raade puhul egi kaheksahäälne esitus võlus isgi muusikas võhikuid.

Kontserdik, mida ikka ja jälle tahaks kuulata, oli «Saksa slaager 1966» Iarvisid Põhja-Thoss ja Ingo Grafit, kes mõlemad olid tänavuse slaagrifestivali laureaadid. Head häälled, hea võimendus ja liikumine — kõik see lõi terviku Im-stan, kuidas in-ni-süd võib sulada ja vormida lasta. Kui laevale ilmusa tänapäeva üks kuulsamaid slaagrilauljaid, pimedaks jäänud Wolfgang Sauer, kes ise ennast klaveril saadab,

kõikvas kummipaadis lähenes kaldale merejumaal Neptun, saat-jajaks näkineiu ja sulased. Kiired teenrid püüdsid igast delegatsioonis ristitava. Ohvrid pandi pikale pingile istuma ja ühendati kaelalauga. Igaüks sai suu-ress — ämbrist maalripintslitäre serbiavatu ja meetrise habeme-noaga tehti seejärel põsed puh-taks. Ei jäänud nad ilma ka ju-malaarmust. Maani ulatuvas ta-laaris «papp» jagas seda seekord ohtralt koos kõige muu juurde-kuuluvaga. Seekord üllisuuress kahtlasest % pudelist, mis pani kõik rüüstavad meeleheitlikult läkastama ja nagu krimpsumata. Järgnes ristimine mehikõrguses tinnis olevas sogases vees ja kõige lõpuks tooks läbi viiemeet-rise seest tahmase presentkoti, kusjuures laisad rongjad said tuletoorjepsistist tagumisele poole ergutust.

Üheks pikemaks väljasõiduks kujunes reis Berliini Asusme-teel varahommikul. Koos meie-ga sõitsid norralased. Tänu mu-

jäänud ainult mõned barakid. Ka krematooriumi ahjud on va-remeis. Endisel kujul on säilita-tud «originaalsus» — nelja sil-musega võllas. Giid rätigib vaik-se, osavõtmatu häälega, nagu rõ-hutades — tahate — uskuge, ei taha — ärge uskuge. Ometi oli see toon kõige mõjuvam. Midaagi hakkab kurgus kipitama. Viibi-me sadade tuhandete inimeste haual.

Berliini jõudsimise õhtu eel. Meid majutati ühte koolimajja ja kohe tehti sõjeks ka «ord-nung». Ei tohi suitsetada, ei tohi päeva ajal voodis lamada, ei to-hi...! Kui palju on elus siiski asi, mida «ei tohi» ja mida ei märka enn? kui sellele su tähe-lepanu pööratakse!

Berliini tutvumisel loobusi-me harilikust «ringist», mis al-gab bussisõiduga mööda linna, giid kiirete sõnadega «vasemal, paremal» ja lõpeb muuseumide ja kauplustega. Et terve õhtu oli meie käsituses, eelistasime omal käel linnaga tutvumist.

Berliin on miljoniilm. Seda enam hämmastas tema rahulik-kus. Kusagil ei märganud kiirus-tamist ja järjekordi õhtul kella üheksa ajal olid tänavad juba pooltühjad. Mõistatuseks jäi, millal varustatakse Berliini, sest veoautode hulk tänavatel oli väike. Meilidvad on Berliini uusehiused, mis asuvad kesk-linnas «Alexander-Allee» ja peat-nava «Unter den Linden» ääres.

Tisel päeval viisime linna-sektori piiril. Seisime Branden-burgi väravate juures. Võisime lugeda plakateid, mis Lääne-Berliini võimud on lugemiseks võl-p pannud. Need olid täis Hit-leri-aegsete kindralite tsitaate. Üks plakateist hoia'as, et selle koha peal on surma saanud 58 tu-rsti. Ei ole teada, kes on järg-mine.

Nägime ka kõrhoonet, mille katusel korraldatakse «Strio-teasi» etendusid ja hoonet, mille katusel «jooksevad» uudised «Ida-Saksa» noortele. Meie-de jäid riivava ohvitseri sõnad: «Ei kõhkuta tagasi ka kõige rü-pasemat-st vahendites». Taht-matult tunnetasid, et oled piiri-linnas. Ja nüüd, kumides raad-rist või lugedes ajakirjandusest uutest intsidentsidest piiril, mõs-tad alle oie i midä tähendavad need provokatsioonid Ida-Ber-i-ni elanikele, kes hoolimata kõi-gest ehitavad üles uut Saksa-maad.

Sügava mulje jättis Berliini vabastamis-l langenud Nõukogu-de sõdurite vennashaud. Ta häm-mastas meid oma tohutute mõt-

Siis selle päeva paha finaali. Siin kukkus täie kiiruse pealt ja põlv sai kannatada. Tänu Iisaku haigla rahva hooldisusele suutis ta paari päeva pärast teis-tega sammu pidada. Laagripä-gaks valisime Roostoja kalda. See asub umbes 3 kilomeetrit Iisa-kul, täiesti keset metsa. Kui keel näitas kesköötundi, uinusime teigis suure tamme rahustava kohina saatel.

(järg lk. 4)

«Kuljuse» rahvas teeb peatuse ühel Stralsundi kalda-puisteel. Fotod tegi URMAS KINGU

oskus kaasa tõmmata kogu kuu-laskonda. Saates ennast ise bändzol pani ta terve saalitäe rahvast kaasa laulma kõiki tut-tavaid meloodiaid.

Lõbusamaks päevaks. kogu slaagri ajal kujunes Neptuni päev. Algas see juba hommikul suure rongkäiguga, mille ees sammus traditsiooniline orkester. Kogu see protsessioon liikus mööda laagrit, kusjuures kõik, kes suutsid liikuda aeti jalule. Laagri väravate juures jagati värvilisi meremeemätsse ja sealt suunduti mere äärde. Laineil

metega ning suurejoonelise ja lakoonilise lahendusega.

Toredad laagripäevad hakkasid lõpule jõudma. Soomlas-d, kes oli laagr algul ühed viimased tulijad, avasid seekord ka lahku-jate «skoori». Päev enne laagri lõppu viisid autobussid nad kodu poole. Sa tma tuli p aegugi kogu laager. Lauldi, kingiti lilli ja su-ventiire. Saatjad ei tahtnud lah-kuda bussitakende juures ka siis kui sõidukid juba liikusid.

Järgmistena sõitsid ära «Taa-ni jalgpallurid». Noored taani tüdrukud, kellede ülimald soo-viks oli näida mehelikena ja kes võtsid osa ka rahvusmees-kondade jalgpalliturniirist, said laagris tuntuks just selle nime all.

Järgmisel hommikul oli laagri lõpetamine. Viimased sõnavõ-ud ja kokkuvõtted laagri tegvuse-t. Jagati välja auhinnad spordi-võistlustel esikohtadele tulnud meeskondadele. Esimeid akro-baadid ja toimus suur lõkke-õhtu koos ilu-ulestikuga.

Veel mõned päevad Berliinis ja siis — koju!

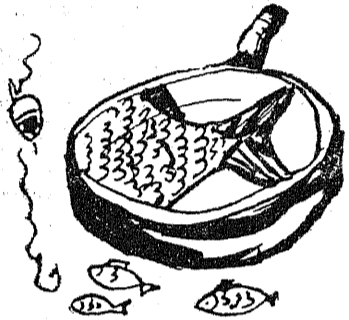
(Lõpp)

Tuleval suvel jälle

(järg)

Järgmisel kolmel päeval me liikusime edasi ainult 15 km ja jõudisime Kauksi Turismibaasini. Tõeliselt ilmad, soe vesi, puhas liiv. Üksmeelne hinnang — Pirita ei pääse võistlusele Kauksi rannaga. Veeluste tühjadega kiirkaart- rill tegime lõbustusi Peimsil. Kiirus umbes 80 km/j, ühel pool avar veteväli, teisel pool vahelduv rannik männitukade ja kirikutornidega. Sõda, tudeng, Kauksi ja sa ei pettu!

Neljapäevaks oli Sitmu jalg juba tublisti paranenud ja me kõik Peipsi ja Kauksi võludest külastanud. Võis mõelda edasisõidule. Sõitsime läbi Rannapungerja, Lohusuu ja Mustvee. Ohtu peatusime juba Sadalas. Rõõmus kohtumine tuttavatega ühes taluperes otsustas meie teekonna järgmise päeva marsruudi. Otsustasime proovida kalaõnne Pedja jõel. Terve päeva vibutasi- megi õngeritvu (kohapeal metsast hangitud) uljalt jõe kohal. Saak oli kolme püüdjä peale mehine — 5 umbes sajagrammist ahve- nat...

Laupäeva hommikul võtsime vastu püha otsuse. Ohtul oleme Viljandis. Vahemaa tuli umbes 120 kilomeetri. Loomulikult käisime järvel paadiga sõitmas ja ka «Viljandi paadimehe» osas esinesime edukalt.

Veerandsada kilomeetrit edasi ja peatus Suure-Jaani linnakeses. Keskkooliaastatel oli meie klas- sil tihti sõpruskohtumisi sealse keskkooli sportlastega. Küllasti- me nüüd vanu sõpru. Käisime Johann Köleri, Artur ja Villem Kapi ja Mart Saare kalmudel.

Jälle ratastele ja teele. Sõdul Olustvere jaama tegime kõrvale- põike Lõhaverre Lehola linna- mäele.

Läbisime umbes 280 kilomeet- rit Eestimaa teedel. Kõikjal läh- ked inimesed, toremaid mälestusi aga lausa kuhjaga. Ka tuleval aastal taheme mätkat ele asuda.

HERMAN SIMM, KA-31

Lugu tõsielust Mustamäel TOIV JOANDI

Informatsioonitöö korraldus

instituudis päevakorda!

tada, et tellimiskulud tasus ju instituut. Lahtisi probleeme on mujalgi:

Vajadust hästi korraldatud ja operatiivse teadusliku informatsiooni järele on oma töös tund- nud iga aspirant, õppejõud ja teaduslik töötaja. Seetõttu pole nimetatud probleemi tähtsust vaja teoreetilise argumentatsiooni- niga kaalukamaks muuta, ta on ise elulise väärtusega. Instituudis on korraldatud ankeete ja nõupidamisi, peetud koosolekuid, koostatud ringkirju ja tehtud mitmesuguseid muid eeltoide, et välja selgitada, milline olukord valitseb sel alal kateedrites ja teaduslikes laboratooriumides ning mida ja millises järjekorras tuleks konkreetselt ette võtta informatsioonitöö paremaks korraldamiseks.

Kuigi suuremaid üldistusi teha on ehk pisut varavõitu, võib juba praegu väita, et pilt informatsioonitööst instituudi ulatuses tervikuna on ebaühtlasem ja kirium kui küsimuse praktilist väärtust: eeldades arvestada võiks üsna palju asju on takerdunud organisatsioonilist laadi pisiküsimuste taha, millede lahendamist kateedris või probleemlaboratooriumis kellelgi ei ole lihtsalt olnud mahti kätte võtta.

Näiteks enamik meie teadus- likke töötajaid, tutvunud mitme- suguse teadusliku informatsiooni instituutide väljaandel ilmuvate informatsioonikaartide- ga, leiavad õige pea, et need mitmes mõttes referaatajakirju väga hästi täendavad. Informatsiooni saab kiiremini, kaartide vorm võimaldab materjali sor-

terida ja üheteemalist informatsiooni kartoteeg's kokku koondada, tuuakse andmeid rea tööde kohta, mis referaatajakir- jadest välja jäävad jne. Kui aga küsida vestluskaaslaselt, kuidas nende kateedris (resp. probleem- laboratooriumis) informatsiooni- kaartidega töötatakse, siis selgub sageli, et neid kaarte ei ole raa- matukogu vahendust kasutades tellitudki. Või siis seisavad tel- liud kaardid kusagil juba mit- meid kuid pakkidena, sest pole läbi mõeldud, milline kartoteek luua, kuidas selles materjal süs- tematiseerida ja kes selle töö peaks ära tegema.

Võtame teise näite. Teadusliku uurimistö käigus koguneb igal uurijal palju väärtuslikku informatsiooni. Ta töötab läbi ajakir- ju, spetsiaalseid informatsiooni- väljaandeid, tehnikakirjanduse erilaade (standardid, patendid, kataloogid jms.) ning teeb nende kohta endale tingimata märk- meid. Kuidas need märkmeid kõige otstarbekamalt fikseerida ja hiljem säilitada, on paljudes meie teaduslikes kollektiivides paraku kooskõlastamata. Peaaegu igas teaduskonnas on vaid mõned kateedrid võtnud selleks otstarbeks kasutusele uue moodu — perfokaardid. Eeskujul tuleb võtta keemikutest, kus kõigil kateedritel on loodud oma perfokartoteegid; ülejäänud tea- duskondades leidub neid palju

harvemini. Mõnel pool arvatakse, et perfokaarte pole vajagi ning isasade aegne vihulehele märk- mete tegemise viis käib küll. Teisal ollakse veendunud perfo- kaardi eelistes, ei ole aga suude- tud oma kollektiivi piires leida inimest, kes asja ette valmistaks, vastava koodi välja töötaks, per- fokaardid säiliks jne.

Õige subjektiivsed asjaolud on mõnel pool olnud takistuseks uute informatsioonilikkate (kas- või uute erialaste ajakirjade) kollektiivse läbivaatamise süs- teemi loomisel kateedri (probleemlaboratooriumi) piires Automaatika ja telemehaanika, orgaanilise keemia ning teiste ees- rindlike kateedrite töötajad võiv- vad jutustada, milliseid eeliseid on kollektiivsel läbivaatamisel võrreldes niibelda «oma käe peal kulla pesemisega».

Lahendamata on ka mikrofil- mide ning fotokoopiote tellimise ja säilitamisega seotud asjaolud. Mõnikord tellitakse kalli raha eest materjale, mida piltlikult öeldes võinuks saada «üle kori- dori», see on mida mõni teine uurija instituudis või vähemalt Tallinnas on juba lasknud val- mistada. Ka ei ole õige, et telli- tud koopiad ja mikrofilmid praegu mihel pool õppejõudude ja uurijate sahtlinurkades pe- tuvad või koguni kodus nende isiklike raamatukogusid täien- davad. Siinkohal tuleks meenu-

käsitööde loomine ja korras- hoid, kateedritevaheliste teatme- informatsioonifondide rajamine, uute informatsioonilikkatega tutvumise võimalused, kontakt- instituudi ja tema raamatukogu vahel ja palju muud taolist — kõik need vajavad kaalumist.

Et kindlaks määrata inimeste ring, kes peavad tegelema tea- dusliku informatsiooni küsimus- tega, on praegu vastavalt rekto- raadi 21. juuni nõupidamise ot- susele instituudis loomisel tea- duskonna informatsiooniala kon- sultantide, kateedri referentide ja probleemlaboratooriumi infor- matsiooni inseneride võrk. Ena- masti on vastavad töötajad ju- ba kindlaks määratud ning nen- de nimed TU Sektorile teatatud. Kus seda veel tehtud pole, on praegu viimane aeg sobivate kandidaatide kinnitamiseks.

Konsultantide, referentide ja informatsiooni inseneride esime- ne nõupidamine toimub 20. oktoobril kl. 14 TPI raamatukogu bibliograafia sektoris. Loodeta- vasti võtavad kõik asjaomased inimesed sellest aktiivselt osa. sest ainult sel kombel on võimalik kiiremini kõrvaldada infor- matsioonitöö kitsaskohti insti- tuudis ja vähemalt osaliseltki vältida kurikuulsat «jalgratta uuestileutamist».

E. PÖDER, TU sektori teadusliku info- matsiooni ja autorikaitse vaneminsener

KERGEJÕUSTIKU KARIKAVÕISTLUSED

8. ja 9. oktoobril toimusid Mustamäe staadionil TPI XVIII komplekspartaiaadi kergejõus- tiku karikavõistlused.

Tippulemusest mainime R. Pälli tagajärge kuulitõukes 16.20 m ja V. Petersoni tulemust kõrgushüppes 1.93 m.

Külalisvõistlejatest Helgi Parts lennutes ketast 47.08 m kaugusele, mis on uueks vabariigi rekordiks.

Meesvõistlejate osas kujunes 3 õpperühma vaheline paremusjärjestus järgmiselt:

1. EE-92 — 682,5 punkti
2. KA-51 — 674,5 punkti
3. TE-51 — 470 punkti
4. AA-31 — 415,5 punkti
5. AV-31 — 345,5 punkti
6. ET-51 — 193 punkti
7. ED-31 — 169 punkti
8. MP-71 — 158 punkti
9. MP-31 — 144 punkti
10. AJ-31 — 140 punkti
11. LA-32 — 131 punkti
12. TE-31 — 125 punkti.

Teaduskondade paremusjär-

1. Ehitusteaduskond — 1534 punkti
2. Energeetikateadusk. — 1133,5 punkti
3. Keemiateaduskond — 845,5 punkti
4. Majandusteaduskond — 741 punkti
5. Elektrotehnikateadusk. — 470,5 punkti
6. Mehaanikateaduskond — 412 punkti

Naisvõistlejate 9 õpperühma

paremusjärjestus oli:

1. KÜ-71 308 punkti
2. KÜ-31 132 punkti
3. TE-31 99 punkti
4. KÜ-51 73 punkti
5. MM-11 68 punkti
6. KT-71 63,5 punkti
7. TP-71 45 punkti
8. MK-31 28 punkti
9. LM-31 9 punkti

Teaduskondade paremusjär-

1. Keemiateaduskond 577 punkti
2. Majandusteaduskond 144 punkti
3. Mehaanikateaduskond 96 punkti
4. Elektrotehnikateaduskond 89 punkti

Tehnilised tulemused:

- MEHED.
- 100 m 1) V. Noskov — 11,2.
  - 2) U. Kahre — 11,3, 3) M. Priider — 11,6.
  - 800 m — 1) V. Kull — 2.01,3.
  - 2) P. Ristmägi — 2.03,4, 3) J. Laanep — 2.07,5.

1500 m — 1) V. Kull — 4.14,4.

2) J. Laanep — 4.15,0, 3) K. Allikas — 4.15,1.

3000 m — 1) K. Allikas — 9.20,3, 2) J. Laanep — 9.29,3, 3) V. Krünberg — 9.36,2.

110 m tõkkejooks — 1) H. Hannus — 16,7, L. Paiken — 17,2, 3) Ü. Kotkas — 18,5.

5 km käik — 1) M. Lahi — 25.57,8, 2) V. Krünberg — 27.12,6, 3) U. Mänd — 27.55,0.

kõrgus — 1) V. Peterson — 1.93, 2) A. Kõverjal — 1.80, 3) H. Peetsalu — 1.80.

kaugus — 1) H. Hannus — 6.28, 2) T. Saks — 6.15, 3) Ü. Iter — 6.01.

kuul — 1) R. Päll 16.20, 2) Ü. Iter — 13.26, 3) E. Edasi — 12.67.

ketas — 1) E. Nigol — 37.60, 2) M. Mikolai — 37.04, 3) V. Peterson — 36.00.

vasar — 1) T. Sermat — 38.52, 2) M. Savi — 38.30, 3) Ü. Kotkas — 35.44.

oda — 1) T. Tedre — 56.24, 2) T. Saarts — 52.98, 3) Ü. Iter — 52.36.

NAISED.

100 m — 1) V. Nõmm — 13,6, 2) E. Vellend — 14,7, 3) V. Holtsmeier — 15,0.

400 m — 1) V. Nõmm — 64,6, 2) V. Holtsmeier — 70,7, 3) E. Vellend — 72,3.

80 m tõkkejooks — 1) E. Vellend — 15,3, 2) U. Pilve — 15,4, 3) A. Tamm — 16,4.

Kõrgus — 1) R. Ojaveer — 1.30, 2) Ü. Pilve — 1.30, 3) E. Vellend — 1.20.

Kaugus — 1) A. Mikkov — 4.76, 2) V. Nõmm — 4.33, 3) H. Kaarmann — 4.08.

Kuul — 1) H. Rebane — 11.51, 2) R. Oolmets — 9.57, 3) A. Vernil — 8.49.

Ketas — 1) H. Rebane — 35.00, 2) R. Oolmets — 21.74, 3) H. Kukrus — 21.42.

Oda — H. Rebane — 33.68, 2) V. Rebane — 25.84, 3) Ü. Pilve — 24.96.

R. TOOM

TOIMETAJA V. KALPUS

Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института газета «Таллинский политехник».

Pikk 40/42. Tellimise nr: 2864. 1952. 2. kop. MB-09335

RAJA TAGANT

Hollandi reisilaev «Rijndam» muudeti septembrikuust alates liikuvaks ülikooliauditooriumiks. Kahe 107 päeva kestva reisi ajal kuulavad reisijad loenguid Kalifornia Chapmani Kolledži õppekava kohaselt. Esimene «õppereis» algas laeva teeleasumisega New Yorgist Vahemerele ja Kaug-Idasse. Reis lõpeb talvel meresõiduki saabumisega Los Angelesi. Mõni päev hiljem siirdub «Rijndam» uuele reisile.

TEADAANNE

MEIE KAASTÜULISTELE! Esmaspäeval, 24. oktoobril kell 18 toimub Mustamäel, keemia- korpus X auditooriumis «Tallinna Polütehniku»

KAASTÜULISTE NÕUPIDAMINE.

Ootame kõiki seniseid ja arvukaid uusi kaastüüli! «Tallinna Polütehniku» toimetuse asukohaks on ajutiselt tuba 9 peahoone III korrusel. Toimetuse tel. 742-17.